פורום ארלוזורוב
כלכלה הוגנת | חברה צודקת

יסודות
מבית פורום ארלוזורוב

רוצים שנגיע אליכם להרצאה או סדנא?

יופי!
דברו איתנו כאן

קטלוג הרצאות פורום ארלוזורוב

לפניכם 10 תימות בהן עוסק פורום ארלוזורוב-יסודות.
בכל תימה נוכל להציע לכם מבחר הרצאות מגוונות

אנחנו מציעים לכם **מבחר הרצאות וסדנאות** סביב סוגיות מגוונות שאותן חוקר ומקדם פורום ארלוזורוב. ההרצאות יכולות להשתלב במסגרת כנסים, ימי עיון, שולחנות עגולים, סמינרים או סדנאות.

קהלי היעד שלנו מגוונים: משרדי ממשלה וגופים ציבוריים, ארגוני חברה אזרחית, רשויות מקומיות, תנועות מיישבות, מוסדות חינוך, ארגוני עובדים, צוותי הנהלה, קהילות מקצועיות, מכינות, גרעיני נח"ל ועוד. כל נושאי המחקר יכולים לעבור התאמה תכנית ומבנית לקהלי יעד שונים.

אנחנו מציעים נקודת מבט אלטרנטיבית להבנת המציאות, ומזמינים אתכם לדיון פתוח וחיבור בין נתונים ומחקר לבין החיים עצמם.

לפרטים נוספים - דברו איתנו: נעמיקה ציון | 054-7689181 | Nomika@arlozforum.org

לעיון בקטלוג ההרצאות >> הקישו כאן

מאקרו כלכלה

כיצד ניתן לעצב מדיניות מאקרו כלכלית שתקדם משק מפותח וחברה שוויונית ודמוקרטית יותר בישראל?

מאקרו כלכלה אינה תחום "טכני" המנותק מן החיים החברתיים, אלא הזירה שבה נקבעים גבולות הפעולה של המשק ושל המדינה. שאלות של צמיחה, פריון, אינפלציה, סחר בינלאומי, השקעה ציבורית וחלוקת הכנסות אינן רק שאלות של "ניהול כלכלי תקין" כפי שלעיתים הן מוצגות, אלא שאלות של מדיניות ארוכת טווח ומטרות-על חברתיות. פורום ארלוזורוב מבקש לקדם דיון מאקרו כלכלי מתוך הבנה כי למדיניות הנוכחית בישראל יש השפעות עמוקות ולא מדוברות על מצב החברה הישראלית, וכי למדיניות מאקרו עדכנית ומתקדמת יש תפקיד מכריע בעיצוב משק מפותח וחברה שוויונית ודמוקרטית יותר.

תקציב המדינה

כיצד בנוי תקציב המדינה, וכיצד משפיעה חלוקת המשאבים על אחריותה של המדינה לרווחת תושביה?

תקציב המדינה הוא הביטוי המובהק ביותר למדיניות הממשית של הממשלה. הוא קובע בפועל אילו תחומים יצמחו, אילו מוסדות יישחקו, ואיזה מרחב פעולה יעמוד לרשותה של המדינה בהתמודדות עם אתגרים כלכליים וחברתיים. סדרי העבודה ומבנה ההפעלה שמאחורי בניית התקציב וחלוקתו מהווים זירה פוליטית ומקצועית גועשת שנותרת לרוב נסתרת מעיניי הציבור, ובה מספר נקודות עיוורון עמוקות שנוגעות לחיים של כל אזרחי ישראל. פורום ארלוזורוב רואה בתקציב לא רק מסגרת חשבונאית, אלא מסמך פוליטי מן המעלה הראשונה, שיש לבחון אותו דרך השפעתו על השירותים הציבוריים, על חלוקת המשאבים ועל יכולתה של המדינה לממש את אחריותה כלפי אזרחי המדינה, בהסתכלות על הטווח הארוך ועתיד המדינה.

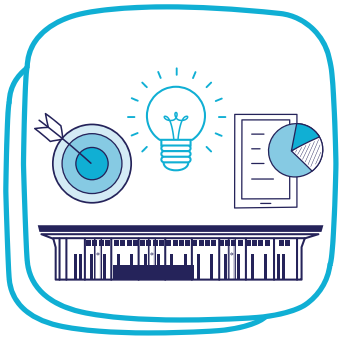

אסטרטגיות למדיניות ציבורית

כיצד ניתן לעצב מדיניות ציבורית שתייצר תשתיות מבניות לתהליכים חברתיים וכלכליים שמטרתם לחזק את אחריות המדינה ולשרת את האינטרס הציבורי?

מדיניות ציבורית אינה יכולה להצטמצם לניהול שוטף, תגובה פאסיבית למציאות או הישענות עיוורת על מנגנוני שוק. היא מחייבת שתהיה יכולת מדינתית לתכנן, לייצר ידע, לגבש חלופות, לפעול לאורך זמן ולכוון תהליכים חברתיים וכלכליים בהתאם לאינטרס הציבורי. פורום ארלוזורוב מבקש לחזק תפיסה של מדיניות ציבורית כתחום של אחריות דמוקרטית, מקצועית ומוסדית, ולהעמיד במרכז את שאלת המסוגלות של המדינה לעצב עתיד בר-קיימא לרווחת תושביה, ולא רק להגיב להווה.

שירותים אזרחיים

כיצד יכולה המדינה לחזק את השירותים האזרחיים על מנת להבטיח מערכות בריאות, חינוך, תחבורה ורווחה נגישות ושוויוניות יותר לכל תושבי ישראל?

שירותים אזרחיים איכותיים הם התשתית המעשית של כלכלה צומחת וחברה דמוקרטית. מערכת בריאות נגישה, חינוך ציבורי איכותי, מערכות רווחה חיוניות, תחבורה ציבורית יעילה ושלטון מקומי מתפקד אינם בגדר מותרות, אלא התנאים הבסיסיים לקיומה של חברה דמוקרטית מתפקדת. פורום ארלוזורוב רואה בחיזוק השירותים האזרחיים יעד מרכזי של המדיניות הכלכלית, ומבקש להציב במרכז את אחריותה של המדינה לבניית שירותים אזרחיים חזקים, נגישים, חדשניים ושוויוניים.

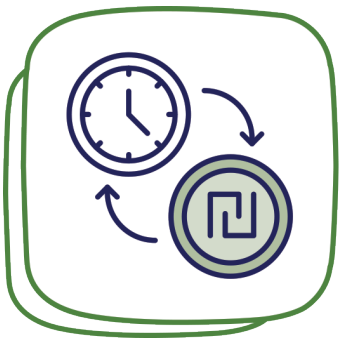

שוק העבודה

כיצד משפיעים השינויים בשוק העבודה על יחסי הכוחות בין ציבור העובדים למעסיקים, והאם למדינה יש תפקיד וכלים היכולים לצמצם את פערי הכוח ולחזק את הביטחון התעסוקתי?

שוק העבודה הוא אחת הזירות המרכזיות שבהן מתעצבים חייהם הממשיים של אזרחי המדינה: ביטחון כלכלי, אפשרויות קידום והתפתחות, יחסי כוח חברתיים ומאזני הכוח בין ציבור העובדים למעסיקים. התמורות המתרחשות בו בעשורים האחרונים, ובהן פיצול צורות ההעסקה, קיטוב תעסוקתי, שחיקה של הביטחון התעסוקתי והשפעתן של טכנולוגיות חדשות, מחייבות ניתוח שאינו מצטמצם להיצע ולביקוש בלבד: פורום ארלוזורוב מבקש לקדם הבנה של שוק העבודה כמבנה חברתי שמושפע ומעוצב ע"י מוסדות המדינה, ארגוני העובדים וארגוני המעסיקים, ולעסוק באופן שבו מדיניות, רגולציה ודיאלוג חברתי יכולים לעצב אותו מחדש בכיוון מתקדם, חדשני ושוויוני יותר.

עבודה מאורגנת

האם בכוחם של ארגוני עובדים והסכמים קיבוציים לתרום לחיזוק הכלכלה ולצמצום פערים?

עבודה מאורגנת היא נדבך יסוד בחברה דמוקרטית. היא מבטאת את יכולתם של עובדים להתאגד, לנהל משא ומתן, להשמיע את קולם, להשפיע על תנאי עבודתם ולהציב איזון לכוחם של מעסיקים בשוק העבודה. פורום ארלוזורוב רואה בזכות ההתארגנות, בארגוני עובדים ובהסכמים קיבוציים תשתיות חיוניות לא רק להגנה על עובדים, אלא גם ליצירת ביטחון חברתי, לצמצום פערים, לשיפור הפריון ולביסוסה של כלכלה הוגנת יותר.

התיישבות ופריפריה

האם וכיצד השקעה ציבורית בפריפריה הגיאוגרפית והחברתית, יכולה לתרום לכלכלה ולדמוקרטיה הישראלית?

הפערים בין מרכז לפריפריה אינם תוצאה טבעית של גיאוגרפיה, אלא תולדה של מדיניות, השקעה, תכנון ומבנה מוסדי. שאלות של תעסוקה, תחבורה, שירותים ציבוריים, בריאות, חינוך ותשתיות מקבלות ביטוי מרחבי מובהק, ולכן כל דיון בכלכלה הישראלית ובשוויון חברתי בישראל חייב להיות גם דיון מרחבי. פורום ארלוזורוב מבקש לבחון את סוגיית הפריפריה מתוך הבנה שפיתוח מאוזן, חיזוק מוסדות מקומיים והרחבת נגישות לשירותים ולהזדמנויות, הם חלק בלתי נפרד ממדיניות ציבורית דמוקרטית הפועלת לצמצום פערים.

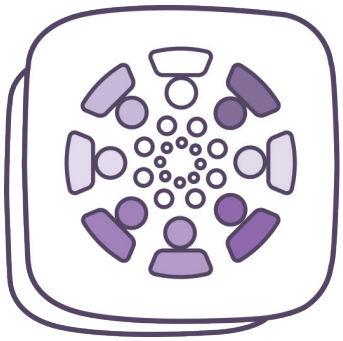

קואופרציה

האם וכיצד יכולים מודלים קואופרטיבים להוות פתרון לבעיות יסוד כמו משבר הדיור או יוקר המחיה, ולחזק ביטויים של דמוקרטיה ואחריות קולקטיבית?

קואופרציה היא מודל נפוץ בעולם לניהול פעילות כלכלית וחברתית בצורה מיטבית ויעילה. היא מבטאת אפשרות ממשית לביטויים רחבים של דמוקרטיה בהיבטים הכלכליים של חיי האזרח. היא מציעה לחשוב מחדש על יחסי בעלות, ניהול ואחריות, ולבחון מודלים שבהם עובדים, קהילות וצרכנים אינם רק משאבים בתוך השוק אלא שותפים פעילים בעיצובו. מודלים קואופרטיביים, שנהוגים ברחבי העולם בתחומים כמו דיור, בנקאות או מזון, יכולים להוות פתרון לבעיות היסוד כמו משבר הדיור או יוקר המחייה. פורום ארלוזורוב רואה בקואופרציה שדה רעיוני ומעשי בעל חשיבות מתחדשת, הן כמסורת היסטורית משמעותית והן כאופק חלופי מעשי, שיכול להיות כלי מדיניות משמעותי בידי מקבלי ההחלטות, להרחיב השתתפות של האזרחים, לחזק אחריות קולקטיבית ולבסס חלופות למנגנוני השוק שמרחיבים פערים ומייצרים צמיחה שמעטים נהנים ממנה.

מערכת המזון וחקלאות

מהי המדיניות הציבורית הנדרשת על מנת להבטיח את ביטחון המזון של תושבי ישראל?

מערכת המזון היא תשתית יסוד של כל חברה, אך בישראל הדיון בה מצטמצם לעיתים קרובות לשאלות של מחיר או יבוא. הנושא קיבל דחיפות יתר בשנים האחרונות על רקע הירידה ביבולים בעולם, בין היתר כתוצאה משינוי האקלים, וזאת לצד עלייה במחירי המזון בישראל ובעולם. בשל כל אלה, מתפקידה של הממשלה לקדם אספקה זמינה ובת-קיימא של מוצרי מזון, באיכות טובה ובמחיר בר-השגה לכולם. פורום ארלוזורוב מבקש לדון במזון ובחקלאות כמערכת הוליסטית, הכוללת ביטחון מזון, ייצור מקומי, סחר, תכנון משאבים, שינויי אקלים, פיתוח טכנולוגי והתמודדות עם יוקר המחיה. מתוך תפיסה זו, שאלת בטחון המזון היא שאלה כלכלית, חברתית ואסטרטגית כאחת, המחייבת תכנית לאומית רב-תחומית וארוכת טווח, ולא טיפול נקודתי וצר.

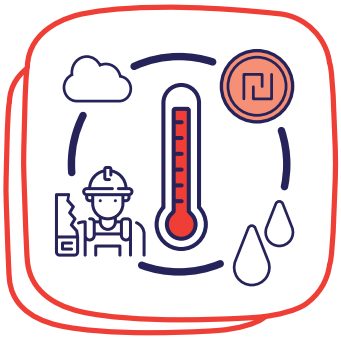

חוסן אקלימי

כיצד ניתן להפוך את משבר האקלים לחוסן אקלימי, ולפעול להגנתן של אוכלוסיות פגיעות על-ידי תכנון מוסדי ארוך טווח?

משבר האקלים מציב אתגר רוחבי לחברה הישראלית והעולמית. הוא אינו נוגע רק למצב הסביבה, אלא גם לביטחון תעסוקתי, לבריאות, למערכות המזון, לתשתיות ציבוריות וליכולת של החברה להגן על האוכלוסיה בתנאים של אי־ודאות גוברת. פורום ארלוזורוב מבקש למסגר את החוסן האקלימי כסוגיה חברתית, כלכלית ומדינתית, ולהדגיש את הצורך בתכנון ארוך טווח, ביצירת תהליכים של מעבר הוגן ובהיערכות מוסדית שתבטיח שגם בתנאי משבר, אף אחד לא יישאר מאחור.

פורום ארלוזורוב הוא מכון מחקר לשינוי מדיניות מייסודה של הסתדרות העובדים החדשה, שפועל להעלאת רמת חייהם של כל תושבי ישראל ולמימוש זכותם לתעסוקה הוגנת, איכות חיים מכבדת ושוויון הזדמנויות.

מכון יסודות הוא מכון מחקר ומדיניות מייסודן של התנועה הקיבוצית ותנועת המושבים, הפועל לקידום עקרונות היסוד של הציונות החברתית - סולידריות ומעורבות המדינה במשק - מתוך אחריות לרווחה ולשגשוג של כלל האזרחים וחיזוק הפעילות הקואופרטיבית. פרויקט הדגל שלו מתמקד בעתיד החקלאות ובטחון המזון בישראל.

בשנת 2025 הצטרף מכון יסודות לפורום ארלוזורוב. מטרת החיבור הייתה לייצר כוח סוציאל-דמוקרטי משמעותי, המייצג רבדים רחבים ומגוונים בחברה הישראלית.

רק דרך קידום כלכלה הוגנת וחברה צודקת נוכל לממש את חזונם של מייסדי מדינת ישראל לפיתוח הארץ לטובת כל תושביה, תוך קיום שוויון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה - היום ובדורות הבאים.

אל תשכחו לעקוב אחרינו

@Arlozorov Forum

פורום ארלוזורוב

www.arlozforum.org

מרכז בן אהרון | @justiceteamil

נותנים עבודה

@arlozforum